

otvoreno za roditelje

Pojeo 'jedan mali'...

Mr.sc. Ivica Stanić, defektolog i pedagog Rijeka

Mama je očekivala prijateljicu, koja je obožavala njezinu tortu. Dok ju je pripremala, njezin je četverogodišnji sinčić ušao u kuhinju, uzeo čokoladu pripremljenu za kremu i u slast je pojeo. Vidjevši da je čokolada nestala, mama ga je potražila u njegovoj sobi i zatekla zanesenog igrom. Što je učinila?

otvoreno za roditelje

Budući da je bila ljuta i očajna što prijateljicu neće moći obradovati tortom, bilo je za očekivati da će izgrditi dijete i kazniti ga. U najboljem slučaju održala bi mu prodiku i dala neupotrebljive savjete koje ono ne bi ni čulo jer bi se rasplakalo u strahu od batina. Gledajući ga sretnog i zanesenog igrom, odabrala je treće rješenje.

Duboko je udahnula, umirila živce, prišla mu, uzela ga u naručje i onako umazanog po licu i odjeći, odnijela pred ogledalo. Kad se dječčić vidio sav umazan, prasnua je u smijeh. Učinila je to i mama. Dugo, dugo su se smijali, grlili i mazili. A onda ga upitala je li uzeo čokoladu. 'Uzeo ju je jedan mali i pojeo'. Sada je mama prasnula u smijeh i rekla: 'Nije te valjda taj mali i namazao čokoladom po licu i odjeći?' Mališan ju je shvatio, ali je ostao pri svojoj tvrdnji da je to učinio 'jedan mali'. 'Drugi put ti reci tom malom da je to čokolada za tortu, a ne za jelo. Znaš koliko teta Gabriela voli moju tortu, a i ti je jako voliš, zar, ne? E, sada čuj. Zbog toga maloga svi ćemo ostati bez svoga komada omiljene torte', reče majka. Dječak se ražalostio i bilo mu je jako žao što će ostati bez torte koju je obožavao. Tužan i zanesen mislima o slatkoj torti, ne misleći više na 'jednog malog' rekao je mami: 'Nikad više neću uzeti čokoladu jer više volim tortu nego čokoladu.'

Cilj je postignut bez grdnje i kažnjavanja. Sve je riješeno kroz smijeh. Dječčić je bio kažnjen time što nije dobio komad torte, bez pritiska, ucjene i batina je priznao, uvidio grešku i obećao da to više neće činiti. Treba mu vjerovati. Tortu više voli od čokolade.

Je li majka dobro postupila? Što biste vi učinili? Priznajte sebi kako biste postupili. Ako to držite lošim, mijenjajte se. Plutarh je rekao: 'Podnosimo pogreške svojih prijatelja, pa zašto onda ne bismo podnosili i pogreške vlastite djece?' Zapišimo se kakvu bismo korist imali da smo kaznili ili grdili dijete? Rasplakali bismo ga, možda zbog toga požalili, no čokoladu ne bismo dobili natrag. Vjerojatno bi većina

Podnosimo pogreške svojih prijatelja, pa zašto onda ne bismo podnosili i pogreške vlastite djece?

nas postupila tako, ali kako se suzdržati, kako biti priseban i strpljiv kad vidite da je ono uzelo čokoladu jer je njome umazano, a gleda vas ravno u oči i kaže 'pojeo jedan mali'. Mnogi ne bi izdržali, 'malo bi mu isprašili tur' da to više ne čini i ne laže a čim bismo se malo smirili, iskreno bismo žalili i osudili svoj postupak. Bismo li postupili tako da je, umjesto djeteta, čokoladu uzeo netko jači od nas? Sigurno ne bismo. E, pa zamislimo snažnog čovjeka i suzdržimo se jednom, dva, tri puta i bez 'te opasnosti' postat ćemo strpljivi. Kineska poslovica kaže: 'Ako si strpljiv u jednom momentu ljutnje, izbjeći ćeš sto dana tuge', a Bacon dodaje: 'Tko izgubi strpljenje, gubi prisutnost duha.'

Biti strpljiv i ne pozivati dijete na odgovornost, ne znači dopustiti mu da čini što hoće, nego razborito i mudro postići cilj, bez iznuđivanja priznanja, propovijedi, uporabe sile, kazne. To može učiniti samo roditelj koji neizmjerljivo voli svoje dijete. Roditelji najbolje poznaju djecu i razumiju njihove iskrene poruke. Dr. Vladimir Rosić u svojoj 'Obiteljskoj pedagogiji' definirao je deset takvih poruka koje naziva 'zapovijedi roditeljima':

1. Moje su ruke male – molim vas, ne tražite savršenstvo kad god namještam krevet, crtam ili bacam loptu. Moje su noge kratke – molim vas, usporite kako bih mogao ići ukorak s vama.
2. Moje su oči poput vaših, nisu vidjele svijeta – molim vas, dopustite mi da uz vašu zaštitu

istražujem, nemojte me nepotrebno sputavati.

3. Kućnih poslova će uvijek biti, ja sam dijete samo za kratko vrijeme – molim vas, uzmite si vremena da me poučite o ovom čudesnom svijetu. Činite to rado.
4. Moji su osjećaji krhki, stoga budite osjetljivi na moje potrebe, i nemojte mi zanovijetati cijeli dan. (Ni vi ne biste voljeli da netko stalno gundđa zbog vaše radoznalosti.) Postupajte sa mnom onako kako biste željeli da se s vama postupa.
5. Ja sam poseban dar. Čuvajte me onako kako treba čuvati posebne darove – držite me odgovornom za moja djela, dajte mi smjernice u životu, grдите me u ljubavi.
6. Dok rastem, vaše mi pohvale nisu nužne, ali mi je ohrabrenje potrebno. Molim vas, imajte mjeru kad kritizirate. Zapamtite: možete kritizirati ono što radim, a da ne kritizirate mene.
7. Molim vas, dajte mi slobodu da odlučujem za sebe. Dopustite mi neuspjeh i učenje na vlastitim pogreškama. Tako ću jednog dana znati donositi prave odluke koje od mene život traži.
8. Nemojte popravljati za mnom jer se tada osjećam kao da moj trud nije zadovoljio vaša očekivanja. Znam da je to teško, ali molim vas, nemojte me uspoređivati s mojim bratom ili sestrom.
9. Ne bojte se otići na vikend bez mene. Djeca se trebaju odmoriti od svojih roditelja, isto kao što roditelji trebaju odmor od djece. Osim toga, to je izvrstan način da nama djeci pokažete da vam je stalo do vašeg bračnog zajedništva.
10. Budite mi primjer koji ću slijediti. Veselim se svakoj novoj spoznaji kojoj ćete me poučiti.